

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 886/2014-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. decembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti L., spol. s r. o., zastúpenej Advokátskou kanceláriou LEGAL ADVISORS SK s. r. o., Klariská 14, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 211/1996, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti L., spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júla 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti L., spol. s r. o., (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 211/1996 (ďalej aj „namietané konanie“).

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľka uviedla:

«Sťažovateľ ako navrhovateľ... sa návrhom na začatie konania o zaplatenie 3.628.220,10 Sk zo dňa 28.11.1996... podaným na Okresnom súde Bratislava I... domáhal, aby Súd zaviazal odporcov špecifikovaných v Návrhu na zaplatenie istiny 3.628.220,10 Sk spolu s prísl. ...

Dňa 25.02.2010 bolo vyššie uvedené súdne konanie po takmer štrnástich (14) rokoch právoplatne ukončené v neprospech Sťažovateľa ako navrhovateľa. Sťažovateľ zdôrazňuje, že právna vec bola dvakrát riešená v rámci druhostupňovej inštancie, pričom Sťažovateľ má za to, že rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.12.2009, sp. zn. 4Co 278/2009, ktorým došlo k ukončeniu súdneho konania je nezákonné, arbitrárne, ústavne neudržateľné a bez akejkoľvek opory v zákone. ...

Z tohto dôvodu podal Sťažovateľ voči rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.12.2009, sp. zn. 4Co 278/2009 v zákonnej lehote dovolanie zo dňa 23.03.2010..., prostredníctvom ktorého sa domáha zrušenia nezákonného rozhodnutia Krajského súdu, ako aj prvostupňového Súdu, ktoré bolo uvedeným rozhodnutím Krajského súdu potvrdené. ...

Dňa 28.04.2010 bola Súdu doručená písomná žiadosť Navrhovateľa o priznanie oslobodenia od súdneho poplatku zo dňa 26.04.2010..., ktorou Navrhovateľ žiadal Súd o priznanie oslobodenia od súdneho poplatku za podanie Dovolania, pričom svoju Žiadosť o oslobodenie aj riadne písomne odôvodnil. ...

Súd dňa 18.06.2010 vydal v konaní o oslobodenie od súdneho poplatku za Dovolanie... uznesenie, ktorým vyslovil, že Navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznáva...

Proti Uzneseniu Súdu č. 1 podal Navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie zo dňa 18.08.2010, nakoľko Súd nesprávne a neodôvodnene prejednikoval skutočnosť, že

Navrhovateľ svojvoľne uplatňuje svoje právo, resp. že si ho bezúspešne bráni, čím Navrhovateľovi v rozpore so zákonom znemožnil využiť mimoriadny opravný prostriedok, ktorým Dovolanie je.

Súd zároveň nesprávne uviedol, že pre rozhodnutie je relevantnou okolnosťou, ktorá privodila Navrhovateľovi nepriaznivý stav, jeho podnikateľská činnosť, za ktorú nemôže zodpovedať štát alebo účastníci konania. S predmetným právnym názorom Súdu sa Krajský súd v Bratislave... nestotožnil a Uznesenie Súdu č. 1 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s uvedením, že povinnosťou Súdu bolo Navrhovateľa vyzvať, aby svoje tvrdenia o nemajetnosti preukázal a až následne o jeho žiadosti rozhodnúť...

S poukazom na vyššie uvedené Navrhovateľ dňa 05.04.2012 zaslal Súdu Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov... Navrhovateľa od súdneho poplatku za podanie Dovolania. ...

Súd následne, až po uplynutí viac než jedného roka bez vykonania akéhokolvek ďalšieho úkonu smerujúceho k zisteniu majetkových pomerov Navrhovateľa, vydal dňa 13.08.2013 uznesenie, ktorým opätovne Navrhovateľovi oslobodenie od súdneho poplatku nepriznal... V Uznesení Súdu č. 2 Súd opätovne bez ďalšieho zisťovania pomerov Navrhovateľa iba vágne uviedol, že podnikateľské riziko Navrhovateľa ako právnickej osoby nie je možné prenášať na štát, a to aj napriek skutočnosti, že Súd je viazaný právnym názorom Krajského súdu prezentovaným v Rozhodnutí Krajského súdu...

Proti predmetnému Uzneseniu Súdu č. 2 podal Navrhovateľ dňa 10.09.2013 odvolanie zo dňa 09.09.2013..., v ktorom Navrhovateľ opätovne namietal nezákonnosť postupu Súdu pri rozhodovaní o oslobodení Navrhovateľa od zaplatenia súdneho poplatku.

Dňa 23.10.2013 bolo zo strany Krajského súdu vydané uznesenie, ktorým Krajský súd opätovne Uznesenie Súdu č. 2 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie... V odôvodnení Rozhodnutia Krajského súdu č. 2 Krajský súd uviedol, že Súd si nesplnil povinnosť vyzvať navrhovateľa, aby predložil doklady, na základe ktorých by bolo možné verifikovať tvrdenia Navrhovateľa, t. j. daňové priznania, súvahy, výkazy ziskov a strát, ako aj listinné dôkazy, ktoré by tvrdenie Navrhovateľa o jeho finančných záväzkoch voči osobám, ktoré sú spoločníkmi jeho obchodnej spoločnosti, skutočne preukazovali. Krajský súd zároveň uviedol, že úlohou súdu prvého stupňa bude v prvom rade vyzvať Navrhovateľa na

preukázanie jeho pomerov a poučiť ho o povinnosti označiť dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorým návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňuje, následne o takomto návrhu rozhodnúť a rozhodnutie náležite odôvodniť. ...

Aj napriek skutočnosti, že Krajský súd rozhodol vo vyššie uvedenej veci už v októbri 2013, až dňa 12.03.2014, t. j. až po piatich mesiacoch po vydaní Rozhodnutia Krajského súdu č. 2, vyzval Súd Navrhovateľa na predloženie dokladov a listinných dôkazov za účelom preukázania pomerov Navrhovateľa...

Navrhovateľ zdôrazňuje, že Krajský súd v Rozhodnutí Krajského súdu č. 1 jednoznačne uviedol, že Súd je povinný skúmať majetkové a iné pomery Navrhovateľa a v prípade, ak zisti, že sú splnené podmienky na oslobodenie Navrhovateľa od súdnych poplatkov, tak je Súd povinný rozhodnúť o priznaní takéhoto oslobodenia od súdnych poplatkov. Navrhovateľ iba pre úplnosť uvádza, že Krajský súd v Rozhodnutí Krajského súdu Č. 1 uviedol, že je nezákonným postupom, ak súd bez skúmania pomerov účastníka konania rozhodne o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov iba z dôvodu, že by sa tým prenášalo podnikateľské riziko na štát, pričom povinnosťou súdu prvého stupňa je zistiť, či pomery účastníka konania odôvodňujú priznanie oslobodenia od zaplataenia súdnych poplatkov. Krajský súd zároveň aj v Rozhodnutí Krajského súdu č. 2 ustálil, že vychádzajúc ako z jazykového výkladu uvedeného zákonného ustanovenia (pozn. § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), ako i zo zásady rovnosti účastníkov občianskeho súdneho konania, deklarovanou taktiež Európskym súdom pre ľudské práva, zákon nerozlišuje medzi subjektmi podnikateľskými a nepodnikateľskými a z tohto dôvodu v prípade, ak majetkové pomery obchodnej spoločnosti odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov a sú splnené zákonné podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, Súd je povinný oslobodenie od súdnych poplatkov takejto obchodnej spoločnosti priznať...

Dňa 26.05.2014 bolo následne bývalému právnemu zástupcovi Navrhovateľa zo strany Súdu doručené Uznesenie Súdu č. 3, ktorým Súd opätovne bez akejkoľvek opory v zákone a v rozpore s právnym názorom Krajského súdu uvedeným v Rozhodnutí Krajského súdu č. 1 a Rozhodnutí Krajského súdu č. 2, rozhodol, že Navrhovateľovi oslobodenie od súdneho poplatku nepriznáva.

Navrhovateľ bol vzhľadom na opätovné nesprávne rozhodnutie Súdu nútený dňa 04.06.2014 znova tretí krát podať odvolanie v predmetnom Súdnom konaní, a to odvolanie voči Uzneseniu Súdu č. 3 zo dňa 03.06.2014...

S poukazom na skutočnosti uvádzané v predchádzajúcom texte tejto sťažnosti je možné konštatovať, že dňa 28.04.2010 podal Sťažovateľ Žiadosť o oslobodenie, pričom konanie o oslobodenie od súdnych poplatkov... ku dňu podania tejto sťažnosti trvá už vyše štyroch (4) rokov, a to z dôvodu zdlhavého, nesprávneho a arbitrárneho postupu Súdu...

Sťažovateľ týmto vyjadruje presvedčenie, že v rámci všetkých vyššie uvedených základných kritérií, došlo zo strany Súdu k porušeniu práva Sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov, a za týmto účelom si dovoľuje sťažnosť odôvodniť skutočnosťami, tvrdeniami a dôkazmi označenými v nasledovnom texte tejto sťažnosti. ...

Z podanej žiadosti o oslobodenie, ako aj jednotlivých rozhodnutí Súdu a Krajského súdu, nespochybniteľné vyplýva, že Súdne konanie ku dňu podania sťažnosti trvá štyri (4) roky a viac ako dva (2) mesiace.

Článok 48 ods. 2 Ústavy ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania, vrátane konania o oslobodenie od súdnych poplatkov a ktorý, čo sa týka oblasti občianskeho súdneho konania, všeobecne vyjadruje predovšetkým záujem na tom, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, preto jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti.

Sťažovateľ v tejto časti zdôrazňuje, že svojho nároku, ktorý uplatňuje Návrhom a za účelom priznania ktorého podal aj Dovolanie, sa nedomohol ani po vyše osemnástich (18) rokoch, pričom existencia Sťažovateľa ako obchodnej spoločnosti je závislá na dovolacom konaní, nakoľko v súčasnosti Sťažovateľ už nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť a všetky výdavky a náklady na súdne konanie v súčasnosti uhrádzajú spoločníci Sťažovateľa.

Sťažovateľ podal Dovolanie dňa 23.03.2010, avšak od tohto času vyše štyri roky nebolo Dovolanie predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako dovolaciemu súdu na rozhodnutie, a to práve z dôvodu v súčasnosti prebiehajúceho Súdneho konania o oslobodenie od súdnych poplatkov, v rámci ktorého dochádza k zbytočným prietahom.

Ako je uvedené vyššie, účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorom sa Sťažovateľ ako účastník Súdneho konania nachádza. V súvislosti s uvedeným si Sťažovateľ dovoľuje zdôrazniť, že Súdne konanie o oslobodenie od súdnych poplatkov bolo Sťažovateľom iniciované práve z dôvodu, že majetkové pomery Sťažovateľa sú tak nepriaznivé, že Sťažovateľovi neumožňujú uplatňovať základné právo Sťažovateľa na súdnu ochranu a zaplatiť za podanie Dovolania súdny poplatok vo výške 16.596,50 EUR.

Zhrnúc vyššie uvedené, dĺžka Súdneho konania je jednoznačne neprimeraná a spôsobuje, že Sťažovateľ sa nachádza viac ako štyri roky v právnej neistote ohľadom nielen jeho nároku uplatneného v konaní vo veci samej, ale aj ohľadom spôsobilosti uplatniť mimoriadny opravný prostriedok v súdnom konaní, t. j. Dovolanie, nakoľko v prípade, ak Sťažovateľovi nebude priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, nebude spôsobilý vzhľadom na svoje nepriaznivé pomery realizovať svoje základné právo. ...

Sťažovateľ zdôrazňuje, že v rámci konania o oslobodenie od súdnych poplatkov v danom prípade nemožno hovoriť o právnej a ani faktickej zložitosti veci, nakoľko na právne posúdenie dôvodnosti oslobodenia od súdnych poplatkov nie je potrebné aplikovať väčšie množstvo právnych noriem či viac interpretácii príslušnej normy. Pre posúdenie právnej veci sa nevyžadujú ani špeciálne znalosti, vec skutkovo nesúvisí s inými spormi a nie je potrebné ani vykonávať zložité dokazovanie...

Sťažovateľ obidve vyššie spomínané podmienky splnil, pričom Súdu poskytol aj všetky relevantné informácie a predložil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Z tohto dôvodu jedinou úlohou Súdu bolo vyžiadať od Sťažovateľa Tlačivo a listiny a doklady preukazujúce skutočnosti uvádzané v Tlačive a následne zistené informácie a získané dôkazy posúdiť z pohľadu splnenia vyššie uvádzaných dvoch zákonných podmienok oslobodenia od súdnych poplatkov.

Súd však, aj napriek predmetnému procesné jednoduchému a elementárnemu postupu, v tejto právne a fakticky jednoduchej veci koná už vyše štyroch... rokov...

Sťažovateľ zdôrazňuje, že z pohľadu správania účastníka konania taktiež nemožno hovoriť o príčine zbytočných prietáhov, nakoľko Sťažovateľ si ako účastník konania plnil svoje povinnosti vo vzťahu k Súdu vždy riadne a včas, pričom v prípade, ak Súd vyzval

Sťažovateľa na predloženie Tlačiva a dokladov preukazujúcich tvrdenia uvádzané v Tlačive, Sťažovateľ si svoju povinnosť splnil bezodkladne, vždy v rámci Súdom určenej lehoty.

Na správanie protistrany nemožno v prípade Súdneho konania o oslobodenie od súdnych poplatkov prihliadať, nakoľko podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.09.2012, sp. zn. 6 Cdo 196/2012 „povinnosť účastníka konania zaplatiť súdny poplatok je verejnoprávna povinnosť účastníka konania voči štátu, ktorá sa protistrany v konaní nedotýka. O miere a rozsahu tejto procesnej podmienky rozhoduje výlučne štát, v ktorého mene koná súd. Procesné ani hmotnoprávne postavenie druhého účastníka konania nie je nijako dotknuté, nezakladajú, ani nemenia sa jeho práva...“

Sťažovateľ dáva týmto Ústavnému súdu do pozornosti, že Súd až tri krát vydal nezákonné rozhodnutie, a z tohto dôvodu bol Sťažovateľ nútený podať voči rozhodnutiam Súdu tri... odvolania. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu platí, že „správanie účastníka konania môže súd zbaviť zodpovednosti za prietahy v konaní, len ak dôsledkom správania účastníka je spomalenie postupu konania. Prietahy v konaní, ktoré sú dôsledkom uplatnenia procesných práv účastníkom konania, nemajú povahu zbytočných prietahov. Zodpovednosť za predĺženie konania v dôsledku uplatnenia práva nemôže znášať oprávnená osoba.“

S poukazom na vyššie uvedené, skutočnosť, že v danom Súdnom konaní bola vec riešená trikrát v rámci druhostupňovej inštancie nemožno pripísať Sťažovateľovi, nakoľko ten prostredníctvom podania odvolaní iba uplatňoval svoje procesné práva. Sťažovateľ je toho názoru, že predmetnú okolnosť je nevyhnutné pričítať Súdu tak, ako je uvedené v nasledovnom texte tejto sťažnosti...

Postup súdu pri rozhodovaní o oslobodení Sťažovateľa od súdnych poplatkov je potrebné kvalifikovať ako nesprávny, nakoľko Uznesenie Súdu č. 1 a Uznesenie Súdu č. 2 boli Krajským súdom zrušené ako nezákonné, vydané predčasne bez vykonania potrebného dokazovania a splnenia základných procesných povinností Súdu. Súd nerešpektoval právny názor Krajského súdu vyslovený v Rozhodnutí č. 1 a Rozhodnutí č. 2, hoci je ním v zmysle § 226 Občianskeho súdneho poriadku viazaný.

V občianskom súdnom konaní platí, že účastník súdneho konania má právo dôvodne očakávať, že súd jeho vec správne posúdi a nepôjde cestou omylov. Súd však jednoznačne

v prípade Súdneho konania ide cestou omylov, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že rozhodnutia Súdu boli vždy zrušené Krajským súdom, ktorý už dva krát Súdu vec vrátil na ďalšie konanie.

Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že práve z dôvodu, že Súd nepostupuje podľa právneho názoru Krajského súdu, vydáva nezákonné rozhodnutia, v dôsledku ktorých je Sťažovateľ nútený iniciovať odvolacie konania a nevykonáva v primeraných lehotách úkony smerujúce k rozhodnutiu o oslobodení od súdnych poplatkov, dochádza v Súdnom konaní k zbytočným prieťahom...

... Sťažovateľ podal dňa 29.04.2014 predsedovi Súdu... písomnú sťažnosť na nečinnosť Súdu a s tým spojené zbytočné prieťahy v konaní zo dňa 29.04.2014...

Dňa 03.06.2014 bolo Sťažovateľovi doručené Upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti zo dňa 28.02.2014, v ktorom predseda Súdu konštatuje, že Sťažnosť Sťažovateľa je vzhľadom na celkovú dobu rozhodovania o Žiadosti o oslobodenie dôvodná...

Predseda Súdu síce v Upovedomení o vybavení Sťažnosti uvádza, že zákonnej sudkyňi a vyššiemu súdnemu úradníkovi boli prieťahy v konaní vytknuté, avšak aj napriek tejto skutočnosti Súd opätovne vydal nesprávne a nezákonné Uznesenie Súdu č. 3, voči ktorému bol Sťažovateľ nútený podať opravný prostriedok, o ktorom v súčasnosti opätovne rozhoduje Krajský súd ako odvolací súd. S poukazom na uvedené možno konštatovať, že súdne konanie sa vzhľadom na odvolacie konanie znova markantne predĺži, z dôvodu čoho sa Sťažovateľ v súčasnosti neustále nachádza a pravdepodobne aj bude nachádzať po dlhšiu dobu v právnej neistote...

... vybavením Sťažnosti nedošlo k odstráneniu protiprávneho stavu, nakoľko zbytočné prieťahy stále trvajú a ústavné právo Sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je zo strany Súdu permanentne porušované...

Sťažovateľ uvádza, že Upovedomenie o spôsobe vybavenia Sťažnosti zo dňa 28.05.2014 bolo splnomocnenému právnomu zástupcovi Sťažovateľa doručené dňa 03.06.2014. Týmto dňom bol Sťažovateľ informovaný o tom, že jeho Sťažnosť na prieťahy je dôvodná, a teda že došlo a dochádza k zbytočným prieťahom. ...

S poukazom na vyššie uvedené je v danom prípade splnená aj podmienka trvania porušenia základného práva v čase podania ústavnej sťažnosti Ústavnému súdu, nakoľko do dnešného dňa nebolo právoplatne rozhodnuté ohľadom Žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov podanej Sťažovateľom. ...

Podľa právneho názoru Ústavného súdu priznanie primeraného finančného zadostučinenia ako náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch prichádza do úvahy predovšetkým v tých prípadoch, keď porušenie základného práva alebo slobody nie je už možno napraviť. To znamená, že neprichádza do úvahy zrušenie rozhodnutia alebo opatrenia, resp. uvedenie do pôvodného stavu.

Prieťahy v konaní sa už nedajú napraviť, ani odstrániť. Sťažovateľ zdôrazňuje, že vzhľadom na dĺžku Súdneho konania, sa ocitol v značne neistom postavení, v rámci ktorého nie je spôsobilý ani po štyroch... rokoch a po troch... rozhodnutiach Súdu zistiť, či bude môcť svoje základné právo na súdnu ochranu realizovať alebo nie. Spoločníci Sťažovateľa sa nachádzajú taktiež v právnej neistote a majú pocit krivdy, úzkosti a nespravodlivosti, nakoľko do Súdneho konania vložili prostredníctvom Sťažovateľa nemalé finančné prostriedky. Sťažovateľ je toho názoru, že takéto obdobie neistoty, obáv a frustrácie je neprimerané druhu a predmetu Súdneho konania.

Sťažovateľ má za to, že priznanie primeraného zadostučinenia popri deklarovaniu porušenia základného práva a slobody predstavuje v danom prípade účinnú a adekvátnu nápravu porušenia základného práva...

... v závislosti od povahy porušenia základného práva alebo slobody a okolností, za ktorých k porušeniu došlo.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Sťažnosti Sťažovateľa sa vyhovuje.

2. Základné právo Sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. a základné právo na spravodlivé súdne konanie... podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol v Slovenskej republike vyhlásený pod č. 209/1992 Zb., bolo porušené.

3. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/211/1996 konal bez zbytočných prieťahov.

4. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 7.000,- EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

5. *Okresný súd Bratislava I je povinný v lehote dvoch mesiacov uhradiť Sťažovateľovi trovy konania vo výške 340,90 EUR na účet právneho zástupcu Sťažovateľa...“*

Dňa 12. septembra 2014 sťažovateľka zaslala „*na vedomie Dovolanie navrhovateľa a návrh na odklad vykonateľnosti z 11.8.2014 voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Co/490/2014“*.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde. Ak ide o sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, o ktorú zjavne ide aj v prípade sťažovateľky, musí obsahovať jednak všeobecné náležitosti uvedené v § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti uvedené predovšetkým v § 50 zákona o ústavnom súde v spojení s požiadavkami na návrh na rozhodnutie (petit) vyplývajúcimi z § 56 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s požiadavkami vyplývajúcimi z § 56 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Z konštantnej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že tvrdenia o porušení iných ustanovení ústavy, ktoré sťažovatelia uvádzajú v texte sťažnosti mimo petitu, je potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľov (II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07, III. ÚS 315/2014, II. ÚS 665/2014).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v prvom rade konštatuje, že sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej

služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, IV. ÚS 267/08, II. ÚS 665/2014).

Sťažovateľka v návrhu na rozhodnutie (petite) navrhuje vysloviť, že: *„Základné právo Sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. a základné právo na spravodlivé súdne konanie... podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol v Slovenskej republike vyhlásený pod č. 209/1992 Zb., bolo porušené.“*

V petite však neoznačuje rozhodnutie ani súd, ktorý má byť porušiteľom jej práv. Pritom podstatou konania ústavného súdu o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ústavy je rozhodovanie o porušení základných práv a slobôd.

Ďalej (bod 3 petitu) sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 211/1996 konať bez zbytočných prietáhov. Konanie pod uvedenou spisovou značkou však bolo právoplatne skončené ešte 25. februára 2010, ako to uvádza aj sama sťažovateľka.

Len z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovateľka namieta dĺžku konania o jej žiadosti o oslobodenie od súdneho poplatku z 28. apríla 2010 [... súdne konanie ku dňu podania tejto sťažnosti trvá už viac ako štyri (4) roky, a to z dôvodu zdĺhavého, nesprávneho a arbitrárneho postupu súdu...].

Petit sťažnosti, tak ako ho formulovala sťažovateľka, ústavný súd považuje za neurčitý a nekonkrétny, neumožňujúci jednoznačne určiť predmet konania o sťažnosti, pričom vybočuje v niektorých častiach z ústavou vymedzenej právomoci ústavného súdu.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky v predloženom znení nemožno považovať za kvalifikovanú sťažnosť, ktorú by ústavný súd mohol prijať po jej predbežnom prerokovaní na ďalšie konanie. Neobsahuje jasný a zrozumiteľný petit ako východisko pre rozhodnutie ústavného súdu, čo je jednou

zo všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania pred ústavným súdom podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd pritom opakovane zdôrazňuje, že taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľov, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04). Nesplnenie požiadaviek kvalifikovanej sťažnosti, ktoré by zodpovedali požiadavkám vyvoditeľným z § 20 a § 50 v spojení s § 56 zákona o ústavnom súde, zakladá dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (podobne napr. IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 210/09, III. ÚS 32/2011), a preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Navyše ústavný súd zistil, že o návrhu sťažovateľky na oslobodenie od súdneho poplatku okresný súd rozhodol uznesením č. k. 13 C 211/1996-1347 z 12. mája 2014, ktoré v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Co 490/2014-1370 z 30. júna 2014 nadobudlo právoplatnosť 24. júla 2014. Sťažovateľka sa napriek tomu na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou doručenou 10. júla 2014, t. j. v čase, keď porušenie označených práv na všeobecnom súde, ktorého označila za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu zaručenému v čl. 48 ods. 2 ústavy a k právu zaručenému v čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03, II. ÚS 693/2014).

Pretože sa sťažovateľka sa domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie označených práv už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie sťažnosti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2014